ТРАДЫЦЫЯ, ЯКУЮ ТРЭБА РАЗВІВАЦЬ

Члены Прэзідыума Савета Рэспублікі на чале са Старшынёй Наталляй КАЧАНАВАЙ, работнікі сакратарыята Савета Рэспублікі падчас рэспубліканскага суботніка працавалі ў парку імя 40-годдзя Вялікага Кастрычніка ў Мінску.

Фронт работы — пасадка дрэў, аднаўленне зялёнай зоны, прыборка тэрыторыі ад лістоты.

«Гэта наша традыцыя, калі красавіцкімі днямі мы збіраемся ўсе разам, каб прыняць удзел у рэспубліканскім суботніку, — сказала Наталля Качанава. — Тэрытарыяльна мы замацаваны за Ленінскім раёнам, таму заўсёды з задавальненнем адгукаемся на прапанову навесці парадак на той ці іншай тэрыторыі, высадзіць дрэвы».

«Чысціня — брэнд нашай краіны, — падкрэсліла Наталля Качанава. — У нас не проста чыстая і дагледжаная краіна, але ў нас яшчэ вельмі шмат зеляніны. Штогод праходзяць акцыі, калі мы ўсе разам высаджваем лес, дрэвы. Гэта абсалютна правільна. Гэта тое, чым мы ганарымся. Важна, што на суботнікі людзі часта прыходзяць з дзецьмі, а гэта значыць, што такая традыцыя будзе перадавацца з пакалення ў пакаленне. І мы заўсёды будзем ганарыцца сваёй цудоўнай, чыстай, дагледжанай і добраўпарадкаванай краінай».

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Да рэспубліканскага суботніка ў пазітыўным настроі далучыліся дэпутаты і супрацоўнікі сакратарыята Палаты прадстаўнікоў на чале са Старшынёй Ігарам СЕРГЕЕНКАМ. Яны працавалі у зялёнай зоне насупраць сталічнага мікрараёна Мядзведжына

Перад работай яны наведалі Храм абраза Божай Маці «Усіх тужлівых радасць» па вуліцы Прытыцкага, а затым адправіліся добраўпарадкоўваць зялёную зону насупраць мікрараёна Мядзведжына.

— Мы наводзім парадак, каб у далейшым тут, на гэтым месцы стварыць добрую зону адпачынку для гараджан і гасцей сталіцы, — падзяліўся Ігар Сергеенка.

Паводле яго слоў, працоўны дэсант ніжняй палаты парламента сабраўся даволі вялікі — каля 50 чалавек. Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў з рэгіёнаў далучыліся да суботніка на месцах, у сваіх выбарчых акругах.

Ігар Сергеенка дадаў, што такія мерапрыемствы робяць наша жыццё лепшым.

— Мы добраўпарадкоўваем тэрыторыю, прыводзім у парадак двары, іншыя аб'екты. Настрой адпаведны, і гэта ўжо традыцыя, таму яе трэба захоўваць, развіваць і далучаць да гэтага моладзь, — падсумаваў ён.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

Кіраўніцтва ўрада на чале з прэм'ер-міністрам Раманам ГАЛОЎЧАНКАМ працавала на рэспубліканскім суботніку ў Мінскай вобласці. Займаліся пасадкай сеянцаў дуба на ўчастку лясного фонду Колаўскага лясніцтва Капыльскага доследнага лясгаса.

Фота БелТА.

«У гэтым годзе саджаем дуб, дрэва магутнае, вечнае — сімвал сілы, стойкасці. Для нашай краіны цяпер самае прыдатнае дрэва», — адзначыў Раман Галоўчанка.

Перад пачаткам работ прэм'ер-міністр, яго намеснікі і кіраўнік Апарату Саўміна высадзілі 18 туй у месцы няроўнага бою 18 партызан з нямецка-фашысцкімі захопнікамі паблізу вёскі Лавы Капыльскага раёна. Падчас разгорнутай карнай аперацыі фашыстаў у канцы 1942 года атрад пад кіраўніцтвам Вікенція Драздовіча застаўся на абарончай пазіцыі, каб паспець эвакуіраваць параненых і засяродзіць сілы для вырашальнага бою. У ім, няроўным, знішчыўшы 85 карнікаў, загінула ўся група.

Брэстчына: цэнтр патрыятычнага выхавання

На Кобрынскім умацаванні Брэсцкай крэпасці 20 красавіка сабралася шмат руплівых, апранутых у рабочую форму з адпаведнымі інструментамі. З самага ранку на аб'ект прыбыў **старшыня аблвыканкама Юрый ШУЛЕЙКА.** Разам з калегамі губернатар шчыраваў на будаўнічай пляцоўцы. Тут таксама працаваў **памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — інспектар па Брэсцкай вобласці Валерый ВАКУЛЬЧЫК,** прадстаўнікі гарадской улады, працоўных калектываў, дэпутаты розных узроўняў, студэнты і навучэнцы. Некаторыя брастаўчане прыйшлі наогул сем'ямі.

Як вядома, 35 працэнтаў сродкаў, зробленых на суботніку краінай, вырашана накіраваць на будаўніцтва названага вышэй аб'екта. Цэнтр будзе ўяўляць сабой адукацыйна-аздараўленчую ўстанову. Старт будаўніцтву ў якасці рэспубліканскага аб'екта дадзены 11 лістапада 2023 года. Заказчыкам вызначана Брэсцкае абласное ўпраўленне капітальнага будаўніцтва, а генпадрадчыкам — КУП «Брэстжылбуд». Вядзецца будаўніцтва першай чаргі, якая ўключае рэканструкцыю будынка былых армейскіх казармаў пад інтэрнат на 200 месцаў, добраўпарадкаваннне тэрыторыі плошчай каля пяці гектараў — зоны летніх палатачных лагераў на 300 месцаў і ваенна-спартыўных гульнявых пляцовак. Па праекце завяршэнне работы запланавана на 2025 год.

Усяго на суботнік выйшлі каля 400 тысяч жыхароў Брэсцкай вобласці. Чаканая сума сабраных сродкаў — не менш за 1 мільён 600 тысяч рублёў.

Віцебшчына: зачын для маладых

Галоўным аб'ектам рэспубліканскага суботніка на Віцебшчыне стаў новы дзіцячы сад — пачатковая школа, якому пакуль няма аналагаў у краіне. Плануецца, што сучасная ўстанова адукацыі ў мікрараёне Білева-3 расчыніць свае дзверы для маленькіх віцябчан ужо ў наступным навучальным годзе і яна будзе разлічана на 850 месцаў, з якіх 290 адведзены для малодшых школьнікаў.

Фота Аляксандра ШУЛЬГАЧА.

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр СУБОЦІН і **мэр горада Генадзь САБЫНІЧ** агледзелі будучую актавую залу, медыцынскі блок, вучэбныя класы, басейн. Кіраўніцтва паўночнага рэгіёна разам з прадстаўнікамі грамадскіх арганізацый і аб'яднанняў пасадзілі маладыя туі на тэрыторыі і ўсталявалі малыя архітэктурныя формы.

— Суботнік дорыць кожнаму магчымасць зрабіць свой унёсак у добраўпарадкаванне населенага пункта. А грашовыя сродкі, сабраныя ў ходзе мерапрыемства, ідуць на добрыя справы і падтрымку каштоўных праектаў па ўсёй Беларусі, — падкрэсліў губернатар.

У суботніку на Віцебшчыне ўзялі ўдзел каля 300 тысяч грамадзян.

Гомельшчына: мемарыял дзецям — ахвярам вайны

Як вядома, частка заробленых на суботніку сродкаў будзе накіравана на рэканструкцыю мемарыяльнага комплексу «Дзецям — ахвярам Вялікай Айчыннай вайны» ў аграгарадку Красны Бераг Жлобінскага раёна. Кіраўніцтва і супрацоўнікі Гомельскага аблвыканкама зрабілі свой унёсак у добраўпарадкаванне тэрыторыі на месцы мемарыяла. Дапамагчы на суботніку ў знакавым месцы памяці сабраліся каля 200 чалавек, у тым ліку **намеснікі старшыні аблвыканкама і памочнік Прэзідэнта — інспектар па Гомельскай вобласці Юрый ГОРЛАЎ.**

— У год 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў асаблівая ўвага памятным месцам, месцам, дзе адбываліся жудасныя падзеі. Адно з такіх — Красны Бераг. Пры наведванні мемарыяла ў жанчын — слёзы, у мужчын — камяк у горле толькі ад адной думкі, што тут адбывалася ў гады Вялікай Айчыннай вайны: дзеці прайшлі праз зверскія, нечалавечыя пакуты, — нагадаў Юрый Горлаў.

Працоўны марафон на Гомельшчыне сабраў 365 тысяч удзельнікаў, якія зарабілі 2,7 мільёна рублёў.

Гродзеншчына: каб помнілі

Традыцыйна каманда Гродзенскага аблвыканкама працавала каля помніка вязням лагера смерці «Шталаг-324».

«Калі ў мінулыя гады мы тут займаліся навядзеннем парадку, акультурваннем расліннасці, то цяпер аб'ём больш маштабны. Прынята рашэнне аб рэканструкцыі гэтага помніка. Мы будзем заліваць бетон пад падмурак будучых пліт, дзе будуць нанесены прозвішчы чырвонаармейцаў і мірных жыхароў, якія пахаваны тут і якія ўдалося ўстанавіць», — адзначыў **старшыня аблвыканкама Уладзімір КАРАНІК,** дадаўшы, што вядзецца работа, каб надаць «Шталагу-324» статус мемарыяльнага комплексу.

У суботніку ўдзельнічалі больш за 310 тысяч жыхароў вобласці. Маштабныя работы разгарнуліся і на іншых аб'ектах рэгіёна, у тым ліку ў дзіцячым аздараўленчым лагеры «Зорка» каля возера Юбілейнае побач з абласным цэнтрам заходняга рэгіёна.

Магілёўшчына: новы кардыялагічны корпус

«Мы выйшлі, каб навесці парадак на сваёй роднай зямлі, — адзначыў **старшыня Магілёўскага абласнога выканаўчага камітэта Анатоль ІСАЧАНКА** падчас работ на будаўнічай пляцоўцы каля новага кардыялагічнага корпуса Магілёўскай гарадской бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі. — Кожны на сваёй тэрыторыі, на сваім аб'екце. Мы — на тэрыторыі нашай бальніцы, новы корпус якой сёлета плануем увесці ў строй. У меру сваіх сіл аказваем дапамогу ў будаўнічых работах. Гэты корпус — прадмет гонару вобласці. Яго плошча 35 тысяч квадратных метраў, аб'ект вельмі значны для вобласці, ён будзе аснашчаны па самым сучасным слове медтэхнікі».

Корпус, будаўніцтва якога выходзіць на фінішную прамую, прызначаны для лячэння інфарктаў і інсультаў, тут жа будзе засяроджана ўся хірургічная служба.

Магіляўчане працавалі таксама на будаўніцтве новай школы ў абласным цэнтры, на месцах воінскіх пахаванняў, у скверах і парках, на тэрыторыі сваіх арганізацый і прадпрыемстваў.

Фота Тамара ХАМІЦЭВІЧ.

Усяго ў Магілёўскай вобласці на суботнік выйшлі каля 270 000 чалавек, у гэты дзень было сабрана каля 1 мільёна 200 тысяч рублёў.

Мінск: тут і горад, і сад

Сталіца зрабіла акцэнт на добраўпарадкаванні зялёных тэрыторый. У будучай паркавай зоне ў межах вуліц Прытыцкага і Адоеўскага ў Фрунзенскім раёне Мінска рупіліся дэпутаты Палаты прадстаўнікоў, кіраўніцтва Мінгарвыканкама і Камітэта дзяржаўнага кантролю, а таксама моладзь сталіцы.

«Поўнасцю добраўпарадкаваць гэты лясны масіў мы плануем да 3 Ліпеня. Для жыхароў мікрараёна, якія таксама прымаюць актыўны ўдзел, гэта стане добрым падарункам і ўпадабаным месцам адпачынку. Па прапанове жыхароў раёна паркавая зона будзе названа «Космас» у гонар палёту першай касманаўткі Беларусі Марыны Васілеўскай. Яна таксама пражывае ў Фрунзенскім раёне, недалёка адсюль, таму гэтая зона будзе названа ў гонар заваявання беларусамі космасу», — расказаў **старшыня Мінгарвыканкама Уладзімір КУХАРАЎ.**

Адным з адрасоў Маскоўскага раёна стаў парк культуры і адпачынку «Яблыневы сад» па вуліцы Рафіева. Гарадскія краязнаўцы сцвярджаюць, што яго разбіў збяднелы шляхціц Маліноўскі яшчэ да пачатку Першай сусветнай вайны. У 1975 годзе парк быў істотна абноўлены студэнтамі. Сад дагэтуль пладаносіць, бо за ім належны догляд.

Першы намеснік кіраўніка адміністрацыі Маскоўскага раёна г. Мінска Сяргей РУБАНАЎ паведаміў, што садова-паркавая тэрыторыя і ў перспектыве будзе разлічана для ціхага адпачынку — пешых прагулак, прабежак, любавання прыродай. У хуткім часе грэйдарам параўняюць дарожкі, будуць папраўлены старыя лаўкі, дададуцца новыя, з'явяцца іншыя малыя садова-паркавыя канструкцыі, новая пляцоўка для выгулу сабак.

Сад на Рафіева даўно з'яўляецца прыродным аазісам для адпачынку жыхароў Маскоўскага і Фрунзенскага раёнаў. Хутка старыя яблыні зацвітуць, і гэтае казачнае месца ператворыцца ў лакацыю для нявест і жаніхоў, прамянадаў і спатканняў, бясконцых фотасесій.

Фота Нэлі ЗІГУЛЯ.

Міншчына: у гонар партызан

Адным з адрасоў цэнтральнага рэгіёна, дзе высадзіўся працоўны дэсант з удзелам **старшыні Мінскага аблвыканкама Аляксандра ТУРЧЫНА,** стала вёска Кайкава Мінскага раёна. Тут знаходзіцца манумент, узведзены ў памяць аб баявых дзеяннях з удзелам партызанскай брыгады імя Калініна.

Помнік у Кайкаве ўсталяваны ў 1970 годзе сіламі саміх партызан брыгады. Задача сучаснікаў — падтрымліваць парадак у памятным месцы. Вынікам працы тут стала не толькі добраўпарадкаванне, але і пасадка елак.

У Валожынскім раёне падчас суботніка добраўпарадкавалі магілу ахвяр фашызму «Журботная маці». У Капыльскім раёне добраўпарадкаванне разгарнулася ў вёсцы Кляцішча, дзе размешчана брацкая магіла, а таксама на месцы стаянкі партызанскага атрада імя К. Варашылава. У Лагойскім раёне заклалі алею да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у вёсцы Аўгустова. У Нясвіжы высадзілі дэкаратыўныя кусты і кветкі на брацкай магіле вайскоўцаў і ахвяр вайны. У Старых Дарогах правялі рамонт і добраўпарадкаванне помніка падпольшчыцам Ганне Каралёвай і Соф'і Бабаковай.

У суботніку ў Мінскай вобласці прынялі ўдзел больш як 310 тысяч чалавек, сума заробленых сродкаў склала прыкладна 1,6 мільёна рублёў.

Яна СВЕТАВА, Аляксандра ГВОЗДЗЕВА, Тамара ХАМІЦЭВІЧ, Наталля КАПРЫЛЕНКА, Нэлі ЗІГУЛЯ.

По традыцыі **Саюз пісьменнікаў Беларусі** правёў красавіцкі суботнік у Пісьменніцкім парку, які заснаваны па праспекце Незалежнасці побач з Нацыянальнай бібліятэкай краіны.

Пачынаючы з 2022 года, наладжана новая традыцыя — высаджваць імянныя дрэвы ў знак увагі да творчасці класікаў і сучасных літаратараў. Першым быў высаджаны дуб у сувязі з 85-годдзем народнага пісьменніка Беларусі Мікалая Чаргінца. Трэба заўважыць, што парк арганізаваны менавіта па яго прапанове і пры яго дзейсным удзеле. У 2023 годзе высадзілі дрэвы ў знак памяці класіка беларускай дзіцячай літаратуры Янкі Маўра, а таксама — у памяць пра народнага паэта Беларусі Пімена Панчанкі.

Восенню 2023-га Саюз пісьменнікаў Беларусі арганізаваў Дні башкірскай літаратуры ў Беларусі. На чале са старшынёю Саюза пісьменнікаў Башкартастана Айгізам Баймухаметавым у Мінск прыехала прадстаўнічая дэлегацыя башкірскіх паэтаў і празаікаў. На многіх мерапрыемствах, у тым ліку і пры перадачы кніг башкірскіх пісьменнікаў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі, згадвалася імя першай жанчыны-раманісткі Усходу — Хадзіі Даўлетшынай. Яна ў 1936 годзе наведвала Мінск, удзельнічала ў пленуме Саюза савецкіх пісьменнікаў. У гонар пісьменніцы таксама было пасаджана дрэва ў Пісьменніцкім парку беларускай сталіцы.

А сёлетняй вясной дрэвы ў Пісьменніцкім парку саджалі разам з вядомымі паэтамі і празаікамі дзеячы культуры і мастацтва: вядомы акцёр

Фота Кастуся ДРОБАВА.

тэатра і кіно, дэпутат Палаты прадстаўнікоў, заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Руслан Чарнецкі, намеснік старшыні Беларускага саюза кінематаграфістаў Яўген Арандаровіч, рэжысёр, кінадраматург Сяргей Гіргель, прадзюсар «Белроскино» Аляксей Бязуглы і іншыя творчыя асобы. Былі пасаджаны, акрамя імяннога дрэва парламентарыя і акцёра Руслана Чарнецкага, дрэвы ў знак памяці народнага паэта Беларусі Аркадзя Куляшова (1914—1978), народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна (1921—2004), лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь паэта Міколы Мятліцкага (1954—2021).

Кастусь ЛЕШНІЦА.

ВАСІЛЕЎСКІЯ ТАКІЯ: НА ЗЯМЛІ І Ў КОСМАСЕ ЎДАЛЫЯ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Цяпер наша трыумфатарка знаходзіцца ў расійскім Зорным гарадку. З прычыны аб'ектыўных абставін Марына не прыехала ў Мінск і не склала кампанію любімаму дзядулю Фёдару, якога запрасіла на сустрэчу ўнітарнае прадпрыемства «Мінскі холадакамбінат № 2». Справа ў тым, што ў 1961 годзе, калі Юрый Гагарын стаў першым касманаўтам на планеце Зямля, 22-гадовы Фёдар Васілеўскі прыйшоў працаваць менавіта сюды.

19 красавіка 2024 года фанфары на прахадной не гучалі, аднак з букетам кветак і сімвалічным, але дзейным пропускам заслужанага ветэрана працы Фёдара Васілеўскага

сустрэў дырэктар холадакамбіната Дзмітрый Бонахаў. Дзядуля першай беларускай касманаўткі 42 гады добрасумленна працаваў на фабрыцы марожанага высокапрафесійным слесарам і наладчыкам абсталявання шостага разраду. Фёдар Сідаравіч нарадзіўся 15 кастрычніка 1938 года (унучка таксама восеньская), на заслужаны адпачынак сышоў у 2003-м, і некаторыя працаўнікі яшчэ добра памятаюць, што на змене Васілеўскага абсталяванне для вырабу марожанага не давала збояў.

Пра гэта распавяла начальнік фабрыкі марожанага Святлана Казакевіч. Пра Федзю Васілеўскага, хлопца хоць куды, які і на баяне іграў, танцаваў і спяваў так, што душа трымцела, расказала колішняя калега Ганна Борыкава. Іншыя жанчыны на хвалях сваёй памяці таксама выплёсквалі мора станоўчых успамінаў пра ветэрана. Ён — вялікі, прыгожы, рукі залатыя, але засаромеўся, бо сціплы па жыцці.

Здараюцца і для такіх людзей нябесныя падарункі: вясна 2024 года атрымалася для Фёдара Васілеўскага лёсавызначальнай — яго ўнучка Марына стала першай жанчынай-касманаўткай суверэннай Беларусі. Вядома, на Мінскам холадакамбінаце гэтая радасць перажываецца як свая, таму сустрэча атрымалася атмасфернай, з бляскам шчасця ў вачах. На правах гасціннага гаспадара Дзмітрый Бонахаў падарыў заслужанаму ветэрану працы грашовы сертыфікат (названай там сумы хопіць на санаторную пуцёўку). Фёдар Сідаравіч, нягледзячы на пашпартныя даныя, фору дасць 60-гадовым, але падарунку ўзрадаваўся. Відавочна, што Васілеўскі адносіцца да катэгорыі людзей, якія ў першую чаргу думаюць пра Радзіму, пра сям'ю. Расчуліў

дзядулю да слёз падораны партрэт унучкі. У зале многія пераглянуліся: падобныя, адна парода.

Побач з Васілеўскім-старэйшым быў унук Аляксандр і праўнук Даніíл — таксама годныя спадчыннікі. Аляксандр з дазволу дзеда (выхаванне якое!) расказаў, што ўнукі малымі часам прыходзілі на холадакамбінат, дзе іх частавалі марожаным і не менш смачнай газіроўкай з аўтамата. Кажуць, што гэты рарытэтны агрэгат працуе і сёння.

На вельмі мажорнай ноце сустрэча ў актавай зале скончылася песняй-легендай, дзе зямля ў ілюмінатары, трава каля дома, а мы ляцім арбітамі, шляхамі і не збітымі...

Тамара ХАМІЦЭВІЧ, фота аўтара.